

***TV ZIEKENHUISVERPLEEGKUNDE /
ALGEMENE VERPLEEGKUNDE***

Inhoudstafel

Beginsituatie.....	2
Algemene doelstellingen	2
Minimale materiële vereisten	3
Vakbibliografie	4
Specifieke doelstellingen, leerinhouden, pedagogische en didactische wenken, didactische middelen.....	7
– Het algemeen ziekenhuis	9
– Het verpleegkundig handelen	12
– De opname, het verblijf en ontslag van een patiënt	18
– Specifieke verpleegkundige zorgen	23

Beginsituatie

Voor de leerinhouden van het vak Ziekenhuisverpleegkunde is er geen voorkennis vereist. Dit om iedere leerling gelijke kansen te bieden.

Sommige leerlingen hebben reeds kennis en ervaringen met patiënten of andere hulpbehoevenden vanuit hun vorige studierichting (leerlingen uit de richting verzorging B.S.O. en uit de richting verpleegaspiranten T.S.O.).

De leerkracht kan wel rekening houden met deze voorkennis bij de wijze waarop hij de specifieke doelstellingen en leerinhouden aanbrengt via aangepaste leeractiviteiten.

Algemene doelstellingen

Concept

Het leerplan TV Ziekenhuisverpleegkunde kadert in de opleiding verpleegkunde, en is gebaseerd op het beroepsprofiel. Er werd tevens rekening gehouden met het K.B. nr. 78 en de Europese richtlijnen (E.E.G. 27 juni 1977).

De leerinhouden omvatten specifieke verpleegkundige zorgen, van toepassing op de opleiding verpleegkunde 4de graad B.S.O. Binnen de specifieke doelstellingen wordt een differentiatie gemaakt tussen de opleiding Ziekenhuisverpleegkunde en Psychiatrische Verpleegkunde.

De bedoeling is kennis en vaardigheden van de specifieke verpleegkundige zorgen aan te bieden om deze in laatste instantie toe te passen in de praktijk.

De verpleegmethodieken worden steeds gekoppeld aan het verpleegdiagnostisch proces (zie ook het leerplan TV Algemene Verpleegkunde). De optimale didactische werkvormen hiervoor zijn: casuïstiek, demonstraties en practicum.

Vakkenintegratie

De kennis en vaardigheden van de Algemene vakken, de vakken Medische en Sociale Wetenschappen en ook het vak Algemene Verpleegkunde (basisverpleegkundige aspecten) bieden ondersteuning aan het vak Ziekenhuisverpleegkunde.

Naast specifieke leerinhouden voor Ziekenhuisverpleegkunde worden bepaalde leerinhouden van Algemene Verpleegkunde verder uitgediept of toegepast.

Algemene doelstellingen

Algemeen vinden wij belangrijk dat de leerlingen:

- kennis hebben van en inzicht hebben in de structuur en de werking van een algemeen ziekenhuis en hierbinnen kunnen functioneren;
- inzicht hebben in het profiel van de ziekenhuisverpleegkundige;
- de patiënt ervaren vanuit zijn totaliteit (lichamelijk, psychisch, sociaal en existentieel);
- holistische benadering van de patiënt als een wezenlijk aspect van de verpleging beschouwen;

- op een methodische en systematische wijze observeren en rapporteren;
- vanuit het systematisch observeren de verpleegdiagnoses definiëren, interpreteren, doelstellingen bepalen, interventies plannen, uitvoeren, evalueren en rapporteren;
- inzicht hebben in de verschillende fasen van het verpleegkundig proces en deze toepassen;
- inzicht verwerven in verpleegkundige theorieën, verpleegconcepten of verpleegmodellen;
- beroepsverantwoordelijkheid van de verpleegkundige ontwikkelen.

Wij stellen voor de leerinhouden aan te bieden in de volgende modules:

- Het algemeen ziekenhuis.
- Het verpleegkundig handelen.
- De opname, het verblijf en ontslag van een patiënt.
- Specifieke verpleegkundige zorgen.

Minimale materiële vereisten

Infrastructuur

Er moeten voldoende uitgeruste lokalen beschikbaar zijn. Enerzijds ingerichte lokalen met verplaatsbare stoelen en tafels, en didactische hulpmiddelen voor theoretische lessen , anderzijds praktijklokalen ingericht als een ziekenhuiskamer.

Benodigheden

Didactische materialen om theoretische leerinhouden optimaal te presenteren en verwerken, bijvoorbeeld bord, overheadprojector, audio-visueel materiaal, ...

Oefenmateriaal om specifieke verpleegtechnische handelingen in te oefenen (zie ook de minimale materiële vereisten PV Praktijk).

Vakbibliografie

- AERTS, A., *Basisboek wondzorg*, De Tijdstroom, Utrecht, 1996.
- AERTS, A., *Specifieke wondzorg 1 en 2*, De Tijdstroom, Utrecht, 1996.
- ANONIEM, *Procedureboeken van de stage-instellingen*.
- ARETS J.R.M., Vaessen J.P., e.a., *Met zorg verplegen: deel 1 en 2*, SMD, Leiden, 1987.
- BECKERINGH A., BOER A., ELIENS A.M., *Verpleegkundige probleemgebieden: diagnoses en interventies*, Kavanah, Dwingeloo, 1995.
- BLANKEN-SPINDLER J., *W.C.S. wondenboek*, Leiden, 1991.
- BOSMANS R., *Medische en verpleegkundige zorgen van het spijsverteringsstelsel*, Acco, Leuven, 1982.
- BOSMANS R., *Puncties: afname van lichaamsvochten en -weefsel*, Acco, Leuven, 1985.
- BUDDING J., *Handleiding Verpleegkundige Vaardigheidstraining::Therapie I*, Lemma, Utrecht, 1996.
- BUDDING J., *Handleiding Verpleegkundige Vaardigheidstraining:: Therapie IV*, Lemma, Utrecht, 1996.
- BUDDING J., *Handleiding Verpleegkundige Vaardigheidstraining:: Therapie V*, Lemma, Utrecht, 1996.
- BUDDING J., *Handleiding Verpleegkundige Vaardigheidstraining::Uitscheiding I en II*, Lemma, Utrecht, 1996.
- BULECHEK G., MC CLOSKEY J., *Verpleegkundige interventies*, De Tijdstroom, 1997.
- DAENEN M., *Medische en verpleegkundige zorgen van het urinestelsel*, Acco, Leuven, 1982.
- DE JONG J.H.J., KERSTENS J.A.M., e.a. *Bouwstenen voor verpleegkundig onderwijs: specifieke verpleegkunde 1: het algemeen ziekenhuis*, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten/Zaventem, 1992.
- DE JONG J.H.J., KERSTENS J.A.M., e.a. *Bouwstenen voor verpleegkundig onderwijs: Basisboek 1*, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten/Zaventem, 1992.
- DE JONG J.H.J., KERSTENS J.A.M., e.a. *Bouwstenen voor verpleegkundig onderwijs: Basisboek 2*, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten/Zaventem, 1992.
- DE JONG J.H.J., KERSTENS J.A.M., e.a. *Bouwstenen voor verpleegkundig onderwijs: Basisboek 3*, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten/Zaventem, 1992.
- DE JONG J.H.J., KERSTENS J.A.M., e.a. *Bouwstenen voor verpleegkundig onderwijs: Methoden en technieken*, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten/Zaventem, 1992.
- DOETS, C., *Praktijk en onderzoek, Wetenschap in wisselwerking met praktisch handelen*. Amersfoort, De Horstink, s. d.
- DOTTE P., *Manuentie: tillen, kantelen en verplaatsen van zieken en gehandicapten*.

- DRIESSEN G., *Handleiding Verpleegkundige Vaardigheidstraining: Bed en hygiëne*, Lemma, Utrecht, 1995.
- DRIESSEN G., *Handleiding Verpleegkundige Vaardigheidstraining: Therapie III*, Lemma, Utrecht, 1996.
- DRIESSEN G., *Handleiding Verpleegkundige Vaardigheidstraining: Voeding*, Lemma, Utrecht, 1996.
- DUGAS, *Basisboek verpleegkunde: verplegen als een integraal proces*, Wolters, Groningen, 1981.
- FORTAIN P., *Manutentie in de gezondheidszorg*, Bohn Stafleu Van Loghem, Houtem/Diegem, 1996.
- FRANCKE, A., *Een helingsmodel: verpleegkundige zorg in een nieuw perspectief*. Verpleegkunde. Nederlands-Vlaams Tijdschrift voor Verpleegkundigen. 3: 187 -194, 1989.
- GHEKEIRE V., NELLISEN G., WOUTERS R., *Infusie- en transfusietherapie*, Acco, Leuven, 1997.
- GOEMINNE E.B.G., *Algemene Nursing 1 - Aureliae Paramedica*, Brussel 1977.
- GOEMINNE E.B.G., *Algemene Nursing 2 - Aureliae Paramedica*, Brussel 1977.
- GORDON M., *Handleiding verpleegkundige diagnostiek*, De Tijdstroom, Utrecht, 1996.
- GORDON M; *Verpleegkundige diagnostiek: proces en toepassing*, De Tijdstroom, 1996.
- GRYPDONCK M., *De basisprincipes van verpleegkunde*, onuitgegeven document, K.U.L., 1976.
- GRYPDONCK M; RODENBACH M.TH., e.a., *Het model integrerende verpleegkunde: voorstel tot heroriëntering*, Acta Hospitalia, 17,1977, 124-150.
- GRYPDONCK, M., *Het informeren van patiënten, mogelijkheden en grenzen*. Verpleegkundigen en Gemeenschapzorg. 4: 239-250, 1991.
- GRYPDONCK, M., *Professionalisering van de verpleegkundige zorg: mogelijkheden en grenzen*. Verpleegkunde. 1: 28-35, 1991-1992.
- GRYPDONCK, M., *Voorbereiding van volwassen patiënten op chirurgische ingrepen*. Verpleegkunde. 3:171-186, 1989.
- HAMILTON H.K., MINNIE B.R., *Verpleegkundige handelingen en procedures: De praktijk van het verplegen*, Lemma, Utrecht, 1993.
- HATTINGA VERSCHURE J.C.M., *Patiënt - ziekenhuis - gezondheidszorg op weg naar 2000*, Agom Elsevier, 1971.
- HUBER A., *Handboek verpleegkunde :checklist voor verpleegkundigen,-* Bosch en Keuning, Baarn, 1990.
- JUCHLI L., *Leerboek verpleegkunde 1 en 2*, Bohn Stafleu Van Loghem, Houtem -Diegem 1980.
- KAPPELHOF J., *Het klinisch zakboekje: Vocht- en electrolytenbalans*, De Tijdstroom, 1989.
- KEIRSE, M., *De heelkundige patiënt, Psycho-sociale aspecten van medische en verpleegkundige zorg*, Tijdschrift voor Geneeskunde, 37, nr 4, 1981.
- KOENE G., GRYPDONCK M, e.a. *Integrerende verpleegkunde: wetenschap in praktijk*, De Tijdstroom, 1989.

- MAYERS M., *Standaardverpleegplannen: deel I en II*, De Tijdstroom, Utrecht, 1986.
- MINI SYMPOSIUM VJZ Hasselt - "*Druk doen i.v.m. drukletsels*". Oktober 1992.
- MOEIJES J., *Handleiding Verpleegkundige Vaardigheidstraining: Houding en beweging*, Lemma, Utrecht, 1996.
- oud N., KASTERMANS M., *Nieuwsbrief Verpleegkundige diagnostiek, interventies en resultaten*, jaargang1; nummers 1, 2 ,3, 1997.
- SALENTIJN C., oud N., KASTERMANS M., *Handboek verpleegkundige diagnostiek, interventies en resultaten*, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten/Diegem, 1995.
- SHELL H., *Handleiding Verpleegkundige Vaardigheidstraining: Diagnose*, Lemma, Utrecht, 1996.
- SCHOLTMAYER R.J., *Urologie, In goede handen*, Leiden, 1983.
- STEVENS, P.J.M., *Verpleegkundige zorg, deel I*, Spruyt, Leiden, 1991.
- VAN DER PEET R., *Verplegen in theorie en praktijk: deel 1, 2, 3 en 4*, De Tijdstroom, Utrecht, 1996.
- WEIDE V.D. M., *Verpleegkundige diagnostiek en interventies voor patiënten met urine-incontinentie*, De Tijdstroom, Utrecht, 1995.
- WYNDAELE J.J., *Urinaire infectie en sonde*, Ale care, Soprofarm, Drogenbos, 1989.

***TV ZIEKENHUISVERPLEEGKUNDE
/ALGEMENE VERPLEEGKUNDE***

*Specifieke doelstellingen
leerinhouden
pedagogische en didactische wenken
didactische middelen*

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
			<p>HET ALGEMEEN ZIEKENHUIS</p> <ul style="list-style-type: none"> - De verpleegeenheid, de ziekenkamer - Observatie en rapportage - De vitale functies <p>HET VERPLEEGKUNDIG HANDELEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het verpleegproces, verpleegsystemen, verpleegmodellen - Het methodisch handelen <p>DE OPNAME, HET VERBLIJF EN ONTSLAG VAN EEN PATIËNT</p> <p>SPECIFIEKE VERPLEEGKUNDIGE ZORGEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wondverzorgingsmethodieken - Ademhalingsstelsel - Spijsverteringsstelsel - Zintuigen - Dermatologie - Hart en bloedvatenstelsel - Neurologie - Urologie - Bewegingsapparaat - Verplegen van ongeneeslijke en stervende patiënt - Palliatieve zorgen - Oncologie - Radiologie - Operatiezaal 	<p>Vakkenintegratie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Algemene Vakken • Sociale Wetenschappen • Medische Wetenschappen • Algemene verpleegkunde • PV Praktijk • Stages <p>Algemene wenken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor theoretische aspecten kunnen de volgende didactische werkvormen afwisselend aangewend worden: <ul style="list-style-type: none"> - onderwijsleergesprek - doceermethode - groepswerk - rollenspel - klasgesprek • De leraar gaat steeds uit van de ervaringen van de studenten, bijvoorbeeld situaties die zij op stage meemaakten, artikels uit een krant of een boek dat ze gelezen hebben, persoonlijke ervaringen, ... • Op die manier worden zij intenser betrokken bij het lesgebeuren en benadert het de reële praktijksituatie. • De verpleegmethodieken worden eerst gedemonstreerd waarna er een praktische oefening volgt, met het accent op een correct verpleegkundig handelen.

***TV ZIEKENHUISVERPLEEGKUNDE
/ALGEMENE VERPLEEGKUNDE***

HET ALGEMEEN ZIEKENHUIS

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>Kennen /Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De definitie van een ziekenhuis geven. • De definitie geven van een verpleegeenheid. • De verschillende modellen van een verpleegeenheid beschrijven en bespreken naar capaciteit, architectonische vorm, staffing,...). • Kennis hebben van en inzicht hebben in het verpleegkundig team. • De taken van de hoofdverpleegkundige, verpleegkundige en stagementor opsommen en toelichten. • De uitrusting en inrichting van een ziekenkamer beschrijven. • De taken van de hoofdverpleegkundige en van de stagementor opsommen en toelichten. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>HET ALGEMEEN ZIEKENHUIS</p> <p>De verpleegeenheid , de ziekenkamer</p> <p>De verpleegeenheid als onderdeel van het algemeen ziekenhuis.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bouwnormen – Staffing – Taakomschrijvingen <p>De ziekenkamer</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uitrusting – Inrichting. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vanuit ervaring van leerlingen de structuur van ziekenhuizen samenstellen. • De leraar kan gebruik maken van didactische werkvormen: <ul style="list-style-type: none"> – onderwijs leergesprek – groepswerk – kringgesprek • Bezoek aan een ziekenhuis en ziekenkamer. Zij worden gestimuleerd om de functionaliteit kritisch te bekijken. • Videofilm opgenomen in een algemeen ziekenhuis,bijvoorbeeld Das Klinikum Aachen. • Groepswerk: beschrijven van een ziekenhuiskamer vanuit enerzijds de patiënt, anderzijds het verpleegteam.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het belang van een observatie uitleggen. • De begrippen observeren en waarnemen omschrijven. • De observatiemiddelen en kenmerken opsommen. • Het begrip "interpretatie" verklaren. • De voorwaarden opsommen die essentieel zijn voor een goede observatie. <p>Kunnen</p>		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Observatie en rapportage</p> <p>Observatie</p> <ul style="list-style-type: none"> – Omschrijving – Middelen – Kenmerken <p>Rapportage:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Omschrijving – Kenmerken – Voorbeelden 	<ul style="list-style-type: none"> • De leraar kan gebruik maken van de doceermethode en het onderwijsleergesprek om de theorie aan te brengen. • De aangegeven theorie wordt inge oefend via oefeningen vanuit gewone waarneming tot gerichte observatie. Bijvoorbeeld.het bekijken van objecten en personen. • Gebruik van videomateriaal en overhead. • De leerlingen verwerkingsopdrachten geven voor klinisch onderwijs (stage). • Oefeningen in de verschillende vormen van de rapporten aan de hand van een patiëntencasus.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> • De studenten kunnen waarnemen. • De studenten kunnen observeren. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust van het belang van een goede observatie. • Zich rekenschap geven van het feit dat een observatie kan vertekend worden door hun eigen interpretatie, vooroordelen en houding. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend werken met Klinisch Onderwijs: gebruik van de begeleidende stagebundel over het verzamelen van somatische en niet-somatische gegevens.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De vitale functies opnoemen. • De definitie en de normale waarde van elke vitale functie weergeven. • De fysiologische en pathologische schommelingen van de normale waarden opnoemen. • De verschillende ademhalingstypes beschrijven. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De vitale functies van een persoon kunnen observeren ,beoordelen en rapporteren. • De pathologische waarden en de verschillende ademhalingstypes herkennen. • De patiënten met stoornissen m.b.t. de vitale parameters adequaat verplegen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van het belang van een juiste bepaling en rapportage van de vitale functies. • Gemotiveerd zijn in de uitvoering (een exacte bepaling) en weergave van de 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>De vitale functies</p> <p>De lichaamstemperatuur</p> <ul style="list-style-type: none"> – Observeren van de lichaamstemperatuur – Rapporteren van de lichaamstemperatuur <p>De polsslag</p> <ul style="list-style-type: none"> – Observeren van de polslag – Rapporteren <p>De ademhaling</p> <ul style="list-style-type: none"> – Observeren van de ademhaling – Rapporteren <p>De bloeddruk:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Observeren van de bloeddruk – Rapporteren <p>Het bewustzijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Observeren van het bewustzijn – Rapporteren 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend werken met PV Praktijk, waar er een toepassing is van deze theoretische en praktische kennis a.d.h.v. gevallenstudies. • Ervaringsgestuurd onderwijs: observatie en weergave van eigen vitale functies. • Vergelijken met observatiebladen vanuit het ziekenhuis. • Verwerkingsopdrachten: toepassingen op stages. • Videofilm met observaties van vitale functies. • Inoefenen van het schriftelijk rapporteren op observatiebladen.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
vitale parameters.				

*TV ZIEKENHUISVERPLEEGKUNDE /
ALGEMENE VEROPLEEGKUNDE*

HET VERPLEEGKUNDIG HANDELEN

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De studenten beschrijven de verschillende wijzen waarop de verpleegkundige zorgen op een verpleegafdeling georganiseerd worden. • Leren de verpleegsystemen met elkaar vergelijken namelijk de taakverpleging en de integrerende verpleging. • Weten dat het Systematisch Verpleegkundig Handelen het kernelement is van de integrerende verpleging. • Kennis hebben van de stappen van S.V.H., als kernelement van de integrerende verpleging. • Inzicht hebben in het systematisch verpleegkundig handelen en de organisatie hiervan. • Op een verantwoorde wijze een totaalbenadering kunnen doen van de verpleegproblemen bij een patiënt. • Kennis en inzicht hebben in het verpleegproces. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het verschil tussen taakverpleging en geïntegrerende verpleging weergeven. • De verschillende stappen binnen het Systematisch Verpleegkundig Handelen 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>HET VERPLEEGKUNDIG HANDELEN</p> <p>Het verpleegproces , de verpleegsystemen en verpleegmodellen.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Verpleegsystemen <ul style="list-style-type: none"> · Taakverpleging · Integrerende verpleging · Systematisch Verpleegkundig Handelen (S.V.H.) · Standaardverpleegplannen <ul style="list-style-type: none"> – Verpleegproces <ul style="list-style-type: none"> · Voorbereiding · Uitvoering · Nazorg <ul style="list-style-type: none"> – Verpleegmodellen <ul style="list-style-type: none"> · Zelfzorgmodel van Orem · Model van Peplau · ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend samenwerken met Klinisch Onderwijs: toetsen van verpleegproces en -systemen op stage. • Gedurende deze opleiding maakt de student ook tijdens de stages kennis met S.V.H., en via stageboek-opdrachten een uitwerking van een concrete toepassing. • De studenten krijgen een theoretische en praktische kennis over het verpleegproces aangeboden via onderwijsleergesprek: Er wordt gevraagd naar eigen voorbeelden en ervaringen vanuit stages. Deze kennis wordt later toegepast in casuïstiek (methodisch handelen). • Zij leren standaardverpleegplannen en andere classificatiemodellen hanteren als werkinstrumenten bij het opstellen van een individueel verpleegplan: <ul style="list-style-type: none"> · Mayers: standaardverpleegplannen · Gordon: functionele gezondheidspatronen · NANDA: verpleegdiagnoses · NIC: verpleeginterventies • Vakoverschrijdend samenwerken met Sociale Wetenschappen, module "Organisatorische aspecten van de gezondheidszorg".

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>toepassen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verpleegproblemen bij een patiënt aan de hand van een zorgplan, verpleegplan, uitwerken. • Organiseren van een zorgplan op een verpleegafdeling voor de aan hun toegewezen patiënten. • Verpleegproces uitvoeren volgens het verpleegplan en standaardverpleegplannen hanteren als een werkinstrument bij het opstellen van een individueel verpleegplan (specifieke verpleegacties). <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewust zijn van deze organisatie omdat ze er in de praktijk mee geconfronteerd worden. • Begrijpen dat het observeren van een patiënt belangrijk is om te komen tot en optimale verzorging. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzicht hebben in de diverse stappen van het systematisch verpleegkundig handelen. • Kennis en inzicht hebben in de methoden om gegevens te verzamelen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een verpleeganamnese afnemen. • Een patiënt gericht observeren. • De verkregen gegevens noteren en bundelen in een verslag, verpleegdossier. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Het systematisch verpleegkundig handelen</p> <p>Gegevensverzameling</p> <ul style="list-style-type: none"> – anamnese – observeren: somatisch en niet-somatisch 	<ul style="list-style-type: none"> • Via casestudies leren de studenten de theoretische en praktische kennis toepassen. Ze moeten een verslagboek bijhouden van de ondernomen stappen. De leraar heeft hier een begeleidende en sturende rol en bewaakt de zelfwerkzaamheid van de studenten. • De studenten krijgen gerichte observatieopdrachten. De verzamelde gegevens dienen volgens een structuur genoteerd te worden. Aanbrengen van een bordschema (structuur somatische en niet-somatische gegevens). • Moeilijke woorden en medicatie opzoeken in de bibliotheek.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn dat gegevens verzamelen de basis is van het verpleegkundig handelen. Zich bewust zijn dat gegevens verzamelen een continu proces is voor elke verpleegkundige. 		<p>B</p> <p>B</p>		<ul style="list-style-type: none"> De leraar kan gebruik maken van audiovisuele hulpmiddelen zoals videomateriaal, transparanten,... Toepassen van de functionele gezondheidspatronen als leidraad van de verpleegkundige gegevensverzameling (Gordon).
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennis hebben van de soorten verpleegproblemen. Inzicht hebben in actuele en potentiële verpleegproblemen <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De patiëntensituatie correct en eenduidig weergeven. De actuele en potentiële verpleegproblemen onderkennen en schriftelijk weergeven. Gegevens correct interpreteren 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Gegevens interpreteren</p> <ul style="list-style-type: none"> situatie probleemstelling: actueel en potentieel 	<ul style="list-style-type: none"> De studenten leren aan de hand van een gestructureerde casus en gegevensverzameling verpleegsituaties en -problemen vast te stellen en deze te ordenen. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de volgende didactische werkvormen: <ul style="list-style-type: none"> casuïstiek groepswork klagesprek onderwijsleergesprek. Didactische hulpmiddelen: audiovisuele middelen transparanten, bordschema,...
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennis hebben van de betekenis van verpleegdiagnose. Het verschil kennen tussen een medische en een verpleegdiagnose. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Een verpleegdiagnose correct formuleren en noteren in het verpleegdossier. Een verpleegdiagnose correct interpreteren. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van de 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Verpleegdiagnose</p>	<ul style="list-style-type: none"> De studenten leren verpleegdiagnoses vaststellen en interpreteren aan de hand van praktijkgevallen. Belangrijk is ook hun eigen ervaringen en voorbeelden te toetsen aan de kennis. Didactische werkvormen die hiervoor gebruikt kunnen worden zijn: <ul style="list-style-type: none"> casuïstiek groepswork bordschema klagesprek onderwijsleergesprek. De studenten stimuleren tot het opzoeken van moeilijke woorden, en een trefwoordenlijst bij te houden.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>verantwoordelijkheid inzake het stellen van een juiste verpleegdiagnose.</p> <p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> De formulering van de doelstellingen en de evaluatiecriteria. De betekenis van een planning. Inzicht hebben in de verpleegkundige activiteiten. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Doelstellingen schriftelijk, correct en eenduidig formuleren. Evaluatiecriteria formuleren in een waarneembare observatie rekening houdend met de tijdsdimensie. Een doelgerichte actie plannen. 			<p>Actieplan</p> <ul style="list-style-type: none"> doelstelling evaluatiecriteria verpleegkundige activiteiten 	<ul style="list-style-type: none"> Toepassen van classificatiesysteem van NANDA als leidraad van het verpleegdiagnostisch proces. De planning van de verpleegacties kan enerzijds gebaseerd zijn op de eigen theoretische en praktische kennis en anderzijds op standaardverpleegplannen, classificatiemodel van verpleeginterventies. Didactische werkvormen die geschikt zijn: <ul style="list-style-type: none"> casuïstiek groepswork klasgesprek onderwijsleergesprek. Toepassen van classificatiemodel NIC als leidraad voor het actieplan en de verpleeginterventies.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Weten wat de geplande verpleegacties zijn. Het verschil tussen een voorbereiding en de nazorg bij een verpleegkundige actie onderscheiden. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De voorbereiding, uitvoering en nazorg integreren in elke verpleegmethodiek. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zijn zich bewust van de eigen verantwoordelijkheid bij de voorbereiding, uitvoering en nazorg van elke verpleegmethodiek. Zijn zich bewust van de belangrijkheid van deze fasen in de praktijksituatie. 			<p>Verpleegmethodiek</p> <ul style="list-style-type: none"> voorbereiding uitvoering nazorg 	<ul style="list-style-type: none"> De studenten leren van praktijkgevallen van stage de mogelijke verpleeginterventies toepassen. Didactische werkvormen die hier gebruikt worden: <ul style="list-style-type: none"> casuïstiek groepswork klasgesprek onderwijsleergesprek

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het woord evaluatie correct omschrijven. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een actie correct evalueren en deze evaluatie schriftelijk formuleren. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn dat het systematisch verpleegkundig handelen geen zin heeft zonder evaluatie. • Zich bewust zijn van hun taak als verpleegkundige bij het evalueren van de acties. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Evaluatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Via observaties dient men te evalueren of de doelstelling al dan niet bereikt is. Bij een negatieve evaluatie volgt een kritisch bekijken van het verpleegplan (zie stageboekopdrachten). • Didactische werkvormen die hiertoe dienen zijn: <ul style="list-style-type: none"> · casuïstiek · groepswork · moeilijke woorden opzoeken in de bibliotheek en infocentra. · klasgesprek · onderwijsleergesprek.

***TV ZIEKENHUISVERPLEEGKUNDE /
ALGEMENE VERPLEEGKUNDE***

***OPNAME, VERBLIJF EN ONTSLAG
VAN EEN PATIËNT
UIT HET ZIEKENHUIS***

VERPLEEGKUNDE 4de GRAAD BSO	TV ZIEKENHUISVERPLEEGKUNDE / ALGEMENE VERPLEEGKUNDE	<i>Opname, verblijf en ontslag van een patiënt uit het ziekenhuis</i>
---	---	---

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van de indicaties van de opname. • Het begrip "belevingswereld" van de patiënt bij opname kennen. • De verschillende types van opname opsommen. • Het verloop van de opname van de patiënt uitleggen op administratief, verpleegkundig, en medisch gebied. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De indicaties van opname verduidelijken met voorbeelden. • Kunnen verklaren: "de patiënt wordt een object". • De theorie rond de opname transfereren naar de beroepspraktijk: een patiënt kunnen opnemen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen zijn zich bewust van de psychische impact van de verschillende soorten opnames. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>DE OPNAME, VEBLIJF EN ONTSLAG VAN EEN PATIËNT UIT HET ZIEKENHUIS</p> <p>De opname</p> <ul style="list-style-type: none"> – Indicaties – De belevingswereld – Het verloop 	<ul style="list-style-type: none"> • Vertrekken vanuit ervaring van de leerlingen van ziekenhuisopname, verblijf en ontslag of dat van een familielid, kennis,... • Rollenspel "Het opnamegesprek", en vakoverschrijdend samenwerken met Algemene Verpleegkunde (Geïntegreerde sociale vaardigheden). • Videofilm i.v.m. opname van een patiënt. • Onderwijsleergesprek over eigen stage-ervaringen.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van en inzicht in het begrip "therapeutisch klimaat" hebben. 		B	<p>Het verblijf</p> <p>Het therapeutisch klimaat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De leraar maakt afwisselend gebruik van de doceermethode en het onderwijsleergesprek om de theorie aan te brengen over het therapeutische klimaat.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meewerken aan het scheppen van een therapeutisch klimaat tijdens de stages. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn dat de houding van de verpleegkundige een grote rol speelt bij de opname, verblijf en ontslag van de patiënt uit het ziekenhuis. • Zich bewust zijn dat de relatie patiënt-verpleegkundige een bron is van therapie. • Bewust zijn van eigen verantwoordelijkheid t.o.v. patiënten en medewerkers. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Rollenspel: "Het creëren van een therapeutisch klimaat".
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verschillende stappen in de opbouw van het systematisch verpleegkundig handelen kennen. • Het profiel van de verpleegkundige op diverse verpleegafdeling omschrijven. • Het specifieke karakter van de inwendige en heelkundige afdeling binnen het algemeen ziekenhuis situeren. • Kennis hebben van de verschillende fasen van het verblijf op een heelkundige afdeling (pre- en post-operatief). • De verschillende routine onderzoeken van elke specifieke verpleegafdeling kennen. • De verschillende mogelijkheden om de algemene toestand van de patiënt te evalueren en bij te sturen kennen. • De verschillende verpleegkundige 	<p>Dzh</p> <p>Dzh</p>	<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>De inwendige en heelkundige afdeling</p> <ul style="list-style-type: none"> – Beschrijving van de afdeling – Profiel van de verpleegkundige – Specifieke administratie – Verblijf van de patiënt 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend werken met: <ul style="list-style-type: none"> – Klinisch onderwijs – Sociale wetenschappen • Cursus met open ruimte voor verwerkingsopdrachten, trefwoordenlijst, stage-ervaringen,... • De leraar kan afwisselend gebruik maken van verschillende didactische werkvormen: <ul style="list-style-type: none"> – casuïstiek – doceermethode – onderwijsleergesprek – groepswork. • Tonen van diverse modellen van patiënten dossier • Hanteren van een lijst van pré-operatieve onderzoeken. • Klasgesprek: bespreking van routine onderzoeken van inwendige afdeling.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>activiteiten tijdens het verblijf kunnen benoemen en uitleggen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het begrip recovery kennen. • Inzicht hebben in de mogelijke post-operatieve verwikkelingen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De opbouw van het verpleegplan toepassen tijdens stage op diverse afdelingen. • De specifieke administratie binnen de verschillende verpleegdisciplines correct hanteren tijdens de stage. • Routine onderzoeken kunnen uitleggen aan de patiënt. • Observeren en deze gegevens rapporteren aan de behandelende arts. • De verschillende verpleegkundige activiteiten op een heelkundige of inwendige afdeling correct toepassen. • Een patiënt correct vervoeren en een juiste, volledige overdracht geven aan de verpleegkundige en andere gezondheidswerkers. • Aan de hand van de opgedane kennis mogelijke post-operatieve verwikkelingen opsporen en eventueel de oorzaak kunnen achterhalen om gepaste verpleegkundige handelingen te treffen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het belang inzien van een degelijke en 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
juiste opbouw van het verpleegplan in functie van een efficiënte verpleegkundige zorgverlening. <ul style="list-style-type: none"> De studenten zijn zich bewust van hun taak (specifieke verpleegkundige activiteiten) en hun verantwoordelijkheid op een heelkundige en inwendige afdeling. 				
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennis hebben van en inzicht hebben in het ontslag van de patiënt (algemene-, inwendige- en heelkundige afdeling) op: administratief, verpleegkundig, en medisch vlak. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De theorie van het ontslag transfereren naar de beroepspraktijk: de patiënt voorbereiden op zijn ontslag. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Bewust zijn van een goede begeleiding van de patiënt en zijn naasten bij het ontslag. 		B B B	Het ontslag	Vakoverschrijdend <ul style="list-style-type: none"> PAV Klinisch onderwijs Onderwijsleergesprek Audio-visuele middelen Rollenspel Opdrachten

*TV ZIEKENHUISVERPLEEGKUNDE /
ALGEMENE VERPLEEGKUNDE*

SPECIFIEKE VERPLEEGKUNDIGE ZORGEN

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wondverzorging definiëren. • Iedere wondverzorgingstechniek kennen en kunnen definiëren aan de hand van de basisprincipes. • Kenmerken van een ideaal verband opnoemen en verduidelijken. • Inzicht hebben in de eigenschappen, toepassing, voor- en nadelen van de diverse verbandmaterialen. • Voor elke situatie een wondverzorgingsplan opstellen aan de hand van de bijzondere doelstellingen. • Wondparameters, bepalend voor de verbandkeuze opsommen en toelichten. • De verschillende hechtingsmethoden onderscheiden. • De verschillende soorten draineermateriaal kennen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De definitie kunnen toepassen aan de hand van de opgedane kennis. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>SPECIFIEKE VERPLEEGKUNDIGE ZORGEN</p> <p>Wondverzorgingsmethodieken</p> <ul style="list-style-type: none"> – Definitie – Doelstellingen – Wondclassificatie – Wondverzorgingsplan – Droog Aseptisch Verband – Verwijderen van hechtingsmateriaal – Wonde met draineermateriaal – Staalname – Wondspoeling – Vochtige verbanden – Aanbrengen van zalven. 	<ul style="list-style-type: none"> • Voor elke leerinhoud van de specifieke verpleegkundige zorgen is het aangeraden vakoverschrijden samen te werken met enerzijds het vak Medische Wetenschappen, als theoretisch referentiekader, en anderzijds met Klinisch Onderwijs om de kennis en vaardigheden toe te passen en te toetsen in de praktijk. • Ervaringsgestuurd onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> – demonstratie en practicum van de wondverzorgingsmethodieken gebaseerd op stage-ervaringen; – vanuit basisdemonstratie zoeken naar mogelijke verzorgingsmethoden; – vergelijking maken tussen uitvoeringsmethoden in verschillende ziekenhuizen waar zij stage lopen. • Didactische werkvormen: <ul style="list-style-type: none"> – groepswerk; – oefensessies. • Benodigdheden: <ul style="list-style-type: none"> – cursus; – tijdschriften (w.c.s. en nursing); – boek wondzorg w.g.k.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> • Ze moeten voor elke situatie een wondverzorgingsplan kunnen opstellen en correct uitvoeren volgens de verpleegkundige basisprincipes. • De verschillende wondverbanden op een correcte manier gebruiken en aanwenden. • De materialen in de beroepspraktijk herkennen en correct aanwenden. • De verpleegmethodiek aanpassen aan de situatie van de patiënt. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hun handelen kritisch evalueren om een kwalitatieve continuïteit te verzekeren in de verzorging. • Zich bewust zijn van de kostprijs van wondverbanden. • Het nut inzien van de juiste keuze en correct gebruik van wondverbanden. • Het belang inzien van een correcte toepassing van de principes van hygiëne en asepsie. 		<p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">B</p>		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van voorbereiding, werkwijze, nazorg en verpleegkundige aandachtspunten bij de geziene verpleegmethodieken. • De voorbereiding, werkwijze en nazorg van de geziene onderzoeken en behandelingen betreffende het ademhalingsstelsel. • De verpleegkundige aandachtspunten van de onderzoeken en behandelingen 	<p style="text-align: center;">Dzh</p>	<p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">B</p>	<p>Ademhalingsstelsel</p> <p>Onderzoeken betreffende het ademhalingsstelsel</p> <ul style="list-style-type: none"> – Soorten: bijvoorbeeld longfunctie-onderzoeken, bloedgasanalyse, bronchoscopie, – Thoracoscopie, pleurapunctie, pleurabiopsie – Verpleegkundige zorgen <p>Behandelingen</p> <ul style="list-style-type: none"> – Soorten – Thoraxdrainage, kunstmatige ventilatie, 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend werken met Algemene Verpleegkunde, Klinisch onderwijs en Medische wetenschappen. • Zeer belangrijk bij deze stelsels is in interactie te treden met studenten en ervaringsgericht te werken: <ul style="list-style-type: none"> – ervaring vanuit eigen ademhaling; – observaties tijdens stages (onderwijsleergesprek); – audiovisuele middelen vb video over bronchoscopie.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>van het ademhalingsstelsel opsommen.</p> <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De geziene leerstof toepassen tijdens de stage op een verpleegafdeling. • Correcte informatie verstrekken aan een patiënt omtrent de verschillende onderzoeken en behandelingen. • Op een gepaste wijze omgaan met een patiënt met een aandoening van het ademhalingsstelsel en de patiënt in zijn totaliteit benaderen. • De nodige leefregels aan de patiënt meegeven tijdens verblijf in en bij ontslag uit het ziekenhuis. • De principes van hygiëne en asepsie toepassen • Maatregelen treffen om eigen veiligheid en veiligheid van de patiënt te waarborgen. • De arts efficiënt assisteren bij onderzoek of behandeling van het ademhalingsstelsel • Op een professionele manier een relatie aangaan met de behandelende arts. • De voorbereiding, werkwijze en nazorg van de geziene verpleegmethodieken correct uitvoeren. • De geziene verpleegmethodieken aanpassen aan de patiëntensituatie in de praktijk. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich inleven in de situatie van een patiënt met ademhalingsproblemen. 	Dzh	<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>inhalatietherapie, zuurstoftherapie, thoracotomie</p> <ul style="list-style-type: none"> – Verpleegkundige zorgen <p>Verpleegmethodieken</p> <ul style="list-style-type: none"> – De voorbereiding, aandachtspunten en nazorg bij de onderzoeken en behandelingen – Totaalzorg van een patiënt met thoraxdrainage – Totaalzorg van een beademde patiënt 	<ul style="list-style-type: none"> • Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> – uit vaktijdschriften omtrent bepaalde thema's. – opgesteld door praktijkleerkrachten a.d.h.v. eigen ervaringen. – opgesteld door leerlingen vanuit eigen stage-ervaringen. • Demonstratie en practicum van verpleeginterventies i.v.m. ademhalingsstelsel.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van de psycho-sociale gevolgen van een ademhalingsprobleem. 				
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennis hebben van de algemene en specifieke observaties van spijsverteringsstoornissen. Kennis hebben van de geziene onderzoeken en behandelingen betreffende het spijsverteringsstelsel. De verpleegkundige aandachtspunten van de onderzoeken en behandelingen van het spijsverteringsstelsel opsommen. Kennis hebben van en inzicht hebben in de verpleegkundige taken betreffende de verpleegmethodieken van het spijsverteringsstelsel. Kennis hebben van de basisprincipes van een endoscopisch onderzoek. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Gericht observeren om een objectief beeld te krijgen van een patiënt met een spijsverteringsstoornis en tijdig verwickelingen op te sporen. Patiënt correct informeren over de verschillende onderzoeken en behandelingen. Op een gepaste wijze omgaan met de patiënt met spijsverteringsstoornissen en in zijn totaliteit benaderen. Assisteren van de arts bij een onderzoek 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Spijsverteringsstelsel</p> <p>Onderzoeken en behandelingen van het spijsverteringsstelsel</p> <ul style="list-style-type: none"> Soorten: bijvoorbeeld PH-metrie slokdarm, slokdarmdilatie, gastroscopie, laparoscopie, leverbiopsie, ascitespunctie, E.R.C.P., P.E.G., colonscopie, ... Verpleegkundige zorgen <p>Verpleegmethodieken</p> <ul style="list-style-type: none"> Nuchtere maagtubage Maagspoeling Maagspiratie Cathetervoeding 	<ul style="list-style-type: none"> Vakoverschrijdend werken met <ul style="list-style-type: none"> Medische Wetenschappen Algemene Verpleegkunde Voedingsleer Ervaringsgestuurd werken. De leraar vertrekt vanuit de ervaringen van de studenten over spijsverteringsstoornissen. Demonstratie en practicum van verpleegmethodieken van het spijsverteringsstelsel. Benodigheden: materialen voor een nuchtere maagtubage, sondevoeding, ...

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>of behandeling van een spijsverteringsorgaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De voorbereiding, uitvoering en nazorg van de geziene verpleegmethodieken correct uitvoeren, en aanpassen aan de specifieke patiëntensituatie. • Opstellen van een verpleegplan van een patiënt met een maagsonde, sondevoeding, ... <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de specificiteit van de opname van een patiënt met spijsverteringsstoornissen, en de hieraan verbonden onderzoeken en behandelingen. • Het belang inzien van een correcte verpleegkundige zorgverlening aan patiënten met spijsverteringsstoornissen, en de invloed hiervan op het genezingsproces. • Zich bewust zijn van het belang van een goede observatie bij patiënten met een maagsonde en sondevoeding. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van de voorbereiding, nazorg en verpleegkundige aandachtspunten bij onderzoeken van neus, oor of oog. • Inzicht hebben in de verpleegkundige zorgen betreffende de zintuigen. <p>Kunnen</p>		<p>B</p> <p>B</p>	<p>Zintuigen</p> <p>Onderzoeken en behandelingen: verpleegkundige aandachtspunten</p> <p>Verpleegkundige zorgen bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Verplegen van patiënt met oog-, oor-, of neusaandoening – Verplegen van een patiënt na een oog-, oor- of neusoperatie – Verplegen van een slechthziende 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend samen werken met : <ul style="list-style-type: none"> – Medische Wetenschappen – Algemene Verpleegkunde • Ervaringsgestuurd onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> – de studenten de functies van hun eigen zintuigen laten verwoorden; – rollenspel over het slecht functioneren van een der zintuigen. • Didactisch materiaal:

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> Op een gepaste wijze patiënten met een neus-, oog- of oor-aandoening verplegen, en de patiënt in zijntotaliteit benaderen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van de psycho-sociale gevolgen van een beperkt functioneren van de zintuigen. 		<p>B</p> <p>B</p>	<ul style="list-style-type: none"> Verplegen van een slechthorende 	<ul style="list-style-type: none"> – cursus; – audio-visueel materiaal; – casuïstiek over het verplegen van patiënten met een stoornis van de zintuigen.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Van de meest voorkomende aandoeningen van de huid, de oorzaak, de symptomen, de preventie en de behandeling opnoemen. Van het dermatologisch onderzoek, de verschillende stappen, werkwijze en nut in eigen woorden omschrijven. De hoofdgroepen, het doel, voor- en nadelen van actieve wondverbanden opsommen. De aandachtspunten bij het gebruik van actieve wondverbanden opnoemen. Van een beroepsdermatose, de mogelijke oorzaken en preventieve maatregelen opsommen. De oorzaken, gradaties, ernst, eerste hulp maatregelen, behandeling van brandwonden opschrijven. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De nodige informatie verstrekken aan een patiënt over zijn huidaandoening; voor, tijdens en na een onderzoek of behandeling. 	<p>Dzh</p>	<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Dermatologie</p> <ul style="list-style-type: none"> Aandoeningen van de huid en annexen Het dermatologisch onderzoek Vochtvasthoudende of actieve wondverbanden Beroepsdermatosen Brandwonden 	<ul style="list-style-type: none"> Vakoverschrijdend met: <ul style="list-style-type: none"> – Medische wetenschappen (wondhelingsproces) – Klinisch onderwijs (stage-ervaringen) – Algemene verpleegkunde (Geïntegreerde sociale vaardigheden) Ervaringsgericht werken door de volgende didactische werkvormen: <ul style="list-style-type: none"> – doceermethode – groepswerk – groepsgesprek – onderwijsleergesprek – rollenspel Didactisch materiaal: <ul style="list-style-type: none"> – cursus – audio-visueel materiaal – casuïstiek – wcs wondclassificatiemodel – nursing: vakmagazine voor verpleegkundigen (misset, maarsen) – materialen: verschillende actieve wondverbanden. Demonstratie en practicum van de actieve wondverbanden.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> • Een huidaandoening correct verzorgen. • Respect tonen voor de privacy van de patiënt met een huidaandoening. • Aan de hand van een casus en een wondclassificatiemodel, de juiste keuze van actief wondverband maken en motiveren. • De verschillende actieve wondverbanden op een correcte manier gebruiken. • De arts assisteren bij het dermatologisch onderzoek. • Eerste hulpmaatregelen toepassen bij brandwonden. • Aan de hand van een lichaamsschema, de oppervlakte van verbranding berekenen. • Aan de hand van een vochtschema, de hoeveelheid toe te dienen vocht berekenen bij verbranding. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich inleven in de situatie van een patiënt met een huidaandoening. • Zich bewust zijn van de psycho-sociale gevolgen van een huidaandoening. • Ziet het nut in van preventieve maatregelen en de tewerkstellingsproblemen die beroepsdermatosen teweeg brengen. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>Dzh</p> <p>B</p> <p>Dzh</p> <p>B</p> <p>Dzh</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vocht- en elektrolytenverdeling in het menselijk lichaam omschrijven. • Definitie, regelmechanisme en stoornissen betreffende vocht- en 		<p>B</p> <p>B</p>	<p>Hart en bloedvatenstelsel</p> <p>Infusietherapie</p> <ul style="list-style-type: none"> – Principe – Vocht- en elektrolytenbalans 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend werken met: <ul style="list-style-type: none"> – Medische wetenschappen – Algemene Verpleegkunde – Klinisch onderwijs (stage-ervaring en geïntegreerd oefenen van vaardigheden tijdens

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>elektrolytenbalans en zuur-base evenwicht opnoemen en toelichten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verscheidene doeleinden van infusiotherapie opsommen en verduidelijken. • Indeling van de infuusvloeistoffen bespreken. • Verpleegproblemen t.g.v. infusiotherapie en transfusiotherapie opnoemen en toelichten. • Gedemonstreerd materiaal herkennen en verduidelijken. • Bepaling, indicaties en bewaring van bloed en bloedderivaten opnoemen en toelichten. • Transfusie van volledig bloed en besproken bloedderivaten verduidelijken. • Minder frequent voorkomende bloedderivaten kunnen opnoemen. • ABO-bloedgroepenstelsel, rhesusfactor en compatibiliteit definiëren en verduidelijken. • Bloedafname bij de donor bondig uitzetten. • De voorbereiding, werkwijze en nazorg van de geziene onderzoeken en behandeling betreffende hart en bloedvaten. • De verpleegkundige aandachtspunten van de onderzoeken en behandelingen van hart en bloedvaten opsommen. • Voorbereiding, werkwijze, nazorg, verpleegkundige aandachtspunten bij de 			<ul style="list-style-type: none"> – Zuur- base evenwicht – Doel – Indeling van de infuusvloeistoffen <p>Transfusiotherapie</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bepaling – Indicaties – Bewaring van bloed en bloedderivaten – Transfusie van bloed en bloedderivaten – Het ABO-bloedgroepenstelsel en rhesusfactor – Bloedafname bij de donor <p>Onderzoeken betreffende hart en bloedvaten</p> <ul style="list-style-type: none"> – Soorten: bijv. ECG, Holtermonitoring, Cyclo-ergometrie, Li- en Re-Hartcatheterisatie, Doppler, Beenmergpunctie, Enzymenbepaling – Verpleegkundige zorgen <p>Behandelingen</p> <ul style="list-style-type: none"> – Soorten: bijvoorbeeld PTCA, By-pass, Defibrillatie, Reconversie, Thrombolysie, Pacemaker, Conservatieve behandeling – Verpleegkundige zorgen <p>Verpleegmethodieken:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Venapunctie; – Klaarmaken, aanhangen, vervangen en verwijderen van een infuus; – Inbrengen van een perifere intraveneus infuus; – Intraveneuse medicatie toedienen tijdens infusie; – Vernieuwen van het verband; – Verplegen van patiënt met infuus; 	<p>oefendagen klinisch onderwijs)</p> <ul style="list-style-type: none"> • De volgende didactische werkvormen zijn hier aangewezen: <ul style="list-style-type: none"> – doceermethode – onderwijsleergesprek – groepsgesprek – groepswerk – casuïstiek • Benodigheden: <ul style="list-style-type: none"> – cursus met open gedeelten voor eigen nota's, verwerkingsopdrachten, remediëringsoefeningen. – audio-visuele hulpmiddelen – materialen hart- en bloedvatenstelsel • Ervaringsgericht onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> – studiebezoek bloedtransfusiecentrum – gebruik van compendium (opzoeken cardiotonica, infuusvloeistoffen,...) – bepalen eigen bloedgroep – bezoek aan cardiale afdeling • Demonstratie en practicum van verpleegmethodieken • Oefensessies

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>geziene verpleegmethodieken verwoorden</p> <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zicht hebben op de vochthuishouding in het lichaam van de patiënt en hulpmiddelen gebruiken ter observatie hiervan. • Het doel van de infusie therapie en de keuze van de infuusvloeistoffen situeren binnen het therapieplan van de patiënt. • De nodige maatregelen nemen om verpleegproblemen t.g.v. infusie therapie te vermijden of tot een minimum te beperken. • Een verpleegplan opstellen voor een patiënt met infusie therapie. • Verpleegproblemen en transfusië reacties herkennen en adequaat ingrijpen. • De geziene leerstof toepassen tijdens de stage op een cardiologische verpleegafdeling. • Correcte informatie verstrekken aan een patiënt omtrent de verschillende onderzoeken en behandelingen. • Op een gepaste wijze omgaan met een patiënt met een aandoening van hart en bloedvaten en de patiënt in zijn totaliteit benaderen. • De nodige leefregels aan de patiënt meegeven tijdens verblijf in en bij ontslag uit het ziekenhuis. • Maatregelen treffen om eigen veiligheid en veiligheid van de patiënt te waarborgen. • De arts efficiënt assisteren bij onderzoek 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>U</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Verpleegproblemen verbonden aan infusie therapie; – Klaarmaken en toedienen van bloed en bloedderivaten; – Arteriële catheter, ABP-meting, bloedafname, catheterzorg, heparinisatie; – CVC, CVD-meting, bloedafname, catheterzorg, heparinisatie 	

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>of behandeling van hart en bloedvaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op een professionele manier een relatie aangaan met de behandelende arts. • De voorbereiding, werkwijze en nazorg van de geziene verpleegmethodieken correct uitvoeren. • De geziene verpleegmethodieken aanpassen aan de patiëntensituatie in de praktijk. • De principes van hygiëne en asepsie toepassen bij de uitvoering van de geziene verpleegmethodieken. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het belang inzien om de eigen veiligheid en de veiligheid van de patiënt te waarborgen. • Het nut inzien van een correcte toepassing van de principes van hygiëne en asepsie. • Het belang inzien van een nauwgezette observatie bij de patiënt met infuus. • Begrip opbrengen voor de problemen die de patiënt en zijn naasten ondervinden ten gevolge van de aandoening, onderzoek of behandeling. • Zich openstellen voor het begeleiden en motiveren van patiënten met een aandoening van hart en bloedvaten. • Het belang inzien van een correcte verpleegkundige zorgverlening aan deze patiënt en de invloed ervan op het genezingsproces. • Zich terdege bewust zijn van de eigen verantwoordelijkheid aangaande een 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>correcte verpleegkundige zorgverlening.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewust zijn van de psychosociale gevolgen voor de patiënt en zijn omgeving met een hart- en vaataandoening. 				
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De besproken neurologische onderzoeken omschrijven alsook de specifieke voorbereiding en nazorg van ieder onderzoek uitleggen. • Van de besproken neurologische aandoeningen, de oorzaak, de symptomen, de behandeling en de verpleegkundige aandachtspunten inzake verzorging en begeleiding omschrijven. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Correcte informatie verstrekken aan een patiënt omtrent de verschillende onderzoeken en behandelingen. • Op een gepaste wijze omgaan met een patiënt met een neurologische aandoening en de patiënt in zijn totaliteit benaderen. • Maatregelen treffen om eigen veiligheid en de veiligheid van de patiënt te waarborgen. • Op een adequate manier reageren als verpleegkundige bij een epilepsie-aanval. • Aan een patiënt die een neurologisch onderzoek moet ondergaan, de nodige informatie, voorbereiding en nazorg verschaffen. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Neurologie</p> <p>De diagnose</p> <ul style="list-style-type: none"> – Het klinisch onderzoek <ul style="list-style-type: none"> – anamnese – neurologisch onderzoek – Andere onderzoeken: bijvoorbeeld electro-encefalografie, electro-myografie, isotopenonderzoek, neuroradiologische onderzoeken, kernspintomografie <p>Epilepsie</p> <ul style="list-style-type: none"> – Omschrijving – Indeling – Soorten insulsten – Oorzaken – Diagnose – Voorkomen – Differentiaaldiagnose – Behandeling – Levenswijze – Psycho-sociale gevolgen <p>C.V.A.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Inleiding – Soorten – Gevolgen – Verpleegkundig aspect inzake verzorging en begeleiding <p>Ziekte van Parkinson</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend samen werken met: <ul style="list-style-type: none"> – Medische wetenschappen – Algemene verpleegkunde – Psychiatrische verpleegkunde • De volgende didactische werkvormen zijn hier aangewezen: <ul style="list-style-type: none"> – onderwijsleergesprek – groepswork – docermethode • Ervaringsgestuurd onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> – bezoek aan onderzoeksruimte neurologie – casuïstieken – studenten zelf voorbeelden laten aanreiken vanuit eigen stage-ervaringen – studiebezoek M.S.-kliniek – gesprekken met M.S.-patiënten en zelfhulpgroepen. • Benodigheden: <ul style="list-style-type: none"> – cursus – audio-visuele middelen

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich openstellen voor het begeleiden en motiveren van patiënten met een neurologische aandoening. • Het belang inzien van een correcte verpleegkundige zorgverlening aan deze patiënt en de invloed ervan op het genezingsproces. • Zich bewust zijn van de psychosociale gevolgen voor de patiënt met een neurologische aandoening. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Oorzaak – Voorkomen – Symptomen – Diagnose – Behandeling – Verpleegkundige aspecten <p>Multiple sclerose</p> <ul style="list-style-type: none"> – Omschrijving – Ziekteverloop – Diagnose – Oorzaak – Gevolgen – Verpleegkundige aspecten inzake verzorging en begeleiding 	
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De basisprincipes van een gewone radiografische opname benoemen. • Van de verschillende radiologische onderzoeken, het principe van werking, soorten, de voorbereiding, het verloop en de nazorg opsommen. • Van elk van de radiologische onderzoeken, de verpleegkundige zorgen opsommen. • De soorten contrastmiddelen opsommen en van elk soort een voorbeeld en de mogelijke nevenverschijnselen opnoemen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aan een patiënt die een radiologisch onderzoek moet ondergaan, de nodige informatie, voorbereiding en nazorg 	<p>Dzh</p> <p>Dzh</p>	<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Radiologie</p> <ul style="list-style-type: none"> – Inleiding – Verschillende onderzoeken – Verpleegkundige zorgen – Contrastmiddelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijden werken met: <ul style="list-style-type: none"> – Medische wetenschappen – Algemene verpleegkunde – Klinisch onderwijs • De volgende didactische werkvormen zijn hier aangewezen: <ul style="list-style-type: none"> – doceermethode – onderwijsleergesprek – groepswerk – groepsgesprek – rollenspel (informerende patiënt over radiologisch onderzoek) • Ervaringsgestuurd onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> – casuïstiek – bezoek aan een radiografie-afdeling – studenten stimuleren om patiënten te begeleiden en tevens te volgen op de RX-afdeling

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
verschaffen. <ul style="list-style-type: none"> • Respect tonen voor de privacy van de patiënt. • Omgaan met de patiënt die een onderzoek moet ondergaan. • De nodige preventieve maatregelen treffen t.a.v. bestralingsrisico. Zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Het belang inzien van een degelijke en correcte voorbereiding van de patiënt en de invloed hiervan op het resultaat van het onderzoek. • Het nut inzien van preventieve maatregelen t.a.v. bestralingsrisico. • Begrip opbrengen voor de problemen die de patiënt ondervindt t.g.v. het onderzoek. 		B B Dzh B B Dzh B B		<ul style="list-style-type: none"> • Benodigdheden: <ul style="list-style-type: none"> – afbeeldingen – röntgenfoto's – audio-visueel materiaal – cursus
Kennen <ul style="list-style-type: none"> • Geziene onderzoeken van het urogenitaalstelsel opnoemen en verduidelijken. • De begrippen omtrent urinaire incontinentie omschrijven. • De verpleegkundige basisgegevens, nodig voor een correcte aanpak van het incontinentieprobleem omschrijven en uitleggen. • De verschillende soorten urostoma opnoemen en verduidelijken. • De verpleegproblemen omtrent urostoma benoemen. • Voorbereiding, werkwijze, nazorg en verpleegkundige aandachtspunten bij de 		B B B B B B	Urologie Onderzoeken <ul style="list-style-type: none"> – Onderzoek van blaas- en sfincterfunctie – Radiologische onderzoeken – Nucleaire onderzoeken – De nierbiopsie Incontinentieproblematiek Urostoma Verpleegmethodieken <ul style="list-style-type: none"> – Blaascatheterisatie – Blaasinstillatie en -spoeling – Spoeling via cystostomiesonde 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend samen werken met: <ul style="list-style-type: none"> – Medische wetenschappen – Sociale wetenschappen – Klinisch onderwijs • Ervaringsgestuurd onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> – met behulp van casuïstieken en stage-ervaringen van leerlingen theoretische kennis opbouwen; – vergelijking werkmethode van de verschillende ziekenhuizen en andere stage-terreinen. • Didactische werkvormen: <ul style="list-style-type: none"> – doceermethode – onderwijsleergesprek – groepswork – demonstratie van verpleegmethodieken

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>geziene onderzoeken en verpleegmethodieken verwoorden.</p> <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Correcte informatie verstrekken aan een patiënt omtrent de verschillende onderzoeken en methodieken. • De voorbereiding, werkwijze en nazorg van de geziene verpleegmethodieken correct uitvoeren. • De geziene verpleegmethodieken aanpassen aan de patiëntensituatie in de praktijk. • De principes van hygiëne en asepsie toepassen. • Op een gepaste wijze omgaan met een patiënt met een urologische aandoening of incontinentieproblematiek. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het nut inzien van een correcte toepassing van de principes van hygiëne en asepsie. • Begrip opbrengen voor de ongemakken die de patiënt ondervindt t.g.v. de aandoening, onderzoek of behandeling. • Het belang inzien van een correcte verpleegkundige zorgverlening aan deze patiënt en de invloed ervan op zijn genezingsproces. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>– Spoeling via nefrostomiesonde</p>	<p>– oefensessies.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Benodigheden: <ul style="list-style-type: none"> – cursus met open gedeelten voor eigen nota's – audio-visuele hulpmiddelen – materialen m.b.t. urologisch stelsel. • De praktische kennis is gebaseerd op demonstratie en practicum van de verpleegmethodieken.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van de voorbereiding, uitvoering en nazorg van de gezien onderzoeken en behandelingen. • Inzicht hebben in de verpleegkundige 		<p>B</p> <p>B</p>	<p>Bewegingsapparaat, Orthopedie, Traumatologie</p> <p>Onderzoeken en behandeling:</p> <p>– soorten</p> <p>bijvoorbeeld meylografie, botdensiteit, gips, tractie, ...</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend samen werken met : <ul style="list-style-type: none"> – Medische Wetenschappen – Klinisch Onderwijs – Algemene Verpleegkunde

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>aandachtspunten van de onderzoeken en behandelingen van het bewegingsapparaat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van de specifieke verpleegmethodieken van aandoeningen van het bewegingsapparaat. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een patiënt met een stoornis aan het bewegingsapparaat correct verplegen. • De patiënt een correcte houding geven. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de eigen verantwoordelijkheid aangaande de verpleegkundige zorgverlening aan patiënten met een stoornis aan het bewegingsapparaat.. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>– verpleegkundige zorgen</p> <p>Verpleegmethodieken Bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> – verplegen van een patiënt met lumbago – verplegen van een patiënt met een heupfractuur – toezicht gips, tractie 	<ul style="list-style-type: none"> • Ervaringsgestuurd onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> – studiebezoek aan een radiologie-afdeling gespecialiseerd in onderzoeken betreffende het bewegingsapparaat; – onderwijsleergesprek over stage-ervaringen; – bezoek aan een orthopedische afdeling, specifieke orthopedische hulpmiddelen. • Casuïstiek over het verplegen van patiënten met aandoeningen van het bewegingsapparaat.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van de fasen van het stervensproces. • De verpleegkundige taak na de dood bespreken. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een eigen mening uiten over hun levens- en stervenservaring. • De fasen in het stervensproces herkennen en hiernaar gepast handelen. • Kunnen deelnemen aan de stervensbegeleiding van de patiënt en zijn familie. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er zich van bewust zijn dat waardig 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Verplegen van ongeneeslijke en stervende patiënten</p> <ul style="list-style-type: none"> – Omgaan met sterven en de dood – De verschillende fasen in het stervensproces – Verplegen en begeleiden van de stervende patiënt en zijn familie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend samenwerken met Psychologie en Algemene Verpleegkunde (Geïntegreerde sociale vaardigheden). • De volgende didactisch werkvormen zijn hier aangewezen: <ul style="list-style-type: none"> – doceermethode – onderwijsleergesprek – rollenspel: stervensbegeleiding – klasgesprek: Hoe ga je zelf om met sterven en dood?, Hoe gaan andere culturen er mee om? • Benodigdheden: <ul style="list-style-type: none"> – audio-visuele middelen • Ervaringsgestuurd onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> – ervaringen van de leerlingen met de dood; – casuïstiek over verwerkingsproces volgens Kübler-Ross.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
sterven een recht is van ieder individu. • Belangstelling tonen voor het begeleiden van de familie en omgeving.		B		
Kennen <ul style="list-style-type: none"> Het begrip palliatieve zorgen omschrijven. Het begrip palliatieve zorgen situeren binnen het geheel van de gezondheidszorg. De specifieke palliatieve diensten opsommen en in eigen woorden omschrijven. De eigenheid van een palliatieve afdeling in eigen woorden toelichten. De verpleegaspecten bij palliatieve zorgverlening benoemen en toelichten. Kunnen <ul style="list-style-type: none"> Op gepaste wijze omgaan met de palliatieve zorgen patiënt en zijn naasten. De nodige zorgen toedienen aan een palliatieve zorgen patiënt zodat zijn comfort wordt verhoogd. Maatregelen treffen zodat de eigenheid van een palliatieve zorgen afdeling. Samenwerken met andere gezondheidswerkers op een palliatieve afdeling. Zijn <ul style="list-style-type: none"> Begrip opbrengen voor de problemen die de patiënt en zijn naasten ervaren t.g.v. hun aandoening en de behandeling 		B	Palliatieve zorgen <ul style="list-style-type: none"> Begrip Situering Specifieke palliatieve diensten Verplegingsaspecten <ul style="list-style-type: none"> comfort pijnbehandeling psycho-sociale aspecten 	<ul style="list-style-type: none"> Vakoverschrijdend met : <ul style="list-style-type: none"> Algemene verpleegkunde Medische wetenschappen Psychologie Ervaringsgestuurd onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> gesprek met gezondheidswerkers binnen een palliatieve eenheid; bezoek aan een palliatieve zorgeenheid; casuïstiek: verpleging van een palliatieve patiënt. De volgende didactische werkvormen zijn hier aangewezen: <ul style="list-style-type: none"> groepswork rollenspel video-montage: beleving van palliatieve patiënten. Benodigdheden: <ul style="list-style-type: none"> cursus handboeken in bibliotheek vakliteratuur.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
ervan. <ul style="list-style-type: none"> Het belang aanvoelen van deze nieuwe ontwikkeling in de gezondheidszorg. Zich openstellen voor het begeleiden van deze patiënten. 	Dzh	B		
Kennen <ul style="list-style-type: none"> De verschillende behandelingvormen van kanker opsommen en omschrijven. De toepassingen van de verschillende behandelingvormen opnoemen. De verschillende soorten radio-actieve bronnen opsommen en omschrijven. De nevenverschijnselen van de verschillende behandelingvormen opnoemen en toelichten. De verpleegkundige zorgen bij de verschillende behandelingvormen omschrijven. De voorbereiding, het verloop, de bescherming van de verpleegkundige bij de specifieke behandelingvormen in eigen woorden beschrijven. De specifieke behandelingvormen omschrijven. De psycho-sociale aspecten bij kankerbehandeling toelichten. Kunnen <ul style="list-style-type: none"> Omgaan met de verschillende radio-actieve bronnen. Preventief optreden t.o.v. bestralingrisico. Op gepaste wijze omgaan met kankerpatiënten. 	Dzh	B	Oncologie Behandeling en verpleegkundige zorgen <ul style="list-style-type: none"> Radiotherapie <ul style="list-style-type: none"> algemeenheden toepassingen van de radiotherapie nevenverschijnselen verpleegkundige zorgen aan bestraalde patiënten specifieke behandelingen: teletherapie, brachytherapie, jodiumtherapie Chemotherapie <ul style="list-style-type: none"> algemeenheden toepassingen van chemotherapie nevenverschijnselen verpleegkundige zorgen aan een patiënt met chemotherapie Chirurgische behandeling <ul style="list-style-type: none"> algemeenheden toepassingen en gevolgen verpleegkundige zorgen Combinatie van behandelingen <ul style="list-style-type: none"> radiotherapie, chemotherapie, chirurgie immunotherapie hormonale therapie Psycho-sociale aspecten	<ul style="list-style-type: none"> Vakoverschrijdend samen werken met: <ul style="list-style-type: none"> Medische wetenschappen Algemene Verpleegkunde (Geïntegreerde sociale vaardigheden) Sociale wetenschappen (Ethische en sociologisch aspecten van de gezondheidszorg) Psychologie De volgende didactische werkvormen zijn hier aangewezen: <ul style="list-style-type: none"> doceermethode onderwijsleergesprek groepswork. Ervaringsgestuurd onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> bezoek aan een afdeling radiotherapie; bezoek aan een apotheek (klaarmaken cytostatica, laminatie flow,...); casuïstiek vb. verpleegproblemen van radiotherapie, verpleegplan bij chemotherapie; video over beleving van een patiënt met chemotherapie. Benodigdheden: <ul style="list-style-type: none"> Audio-visuele middelen.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrip opbrengen voor de problemen die de patiënt en hun naasten ervaren t.g.v. de aandoening en de behandeling ervan. • Zich openstellen voor het begeleiden van deze patiënten. • Het nut inzien van de preventieve maatregelen t.a.v. bestralingrisico. • Het belang inzien van een degelijke en correcte voorbereiding van de patiënt en de invloed hiervan op het resultaat van de kankerbehandeling. • Het belang inzien van een degelijke informatie aan de patiënt omtrent preventieve maatregelen om nevenverschijnselen t.g.v. radiotherapie te voorkomen. 	<p>B</p> <p>Dzh B</p> <p>Dzh B</p> <p>Dzh B</p> <p>Dzh B</p>	<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van de principes van hygiëne en asepsie in de operatiezaal. • Het materiaal om hygiënische en aseptische maatregelen te nemen benoemen. • De hygiënische maatregelen voor verpleegkundigen en patiënten kunnen opsommen. • Kennis hebben van maatregelen bij septische verzorgingen. • Inzicht hebben in de verpleegkundige taken van de personeelsleden in de operatiezaal. <p>Kunnen</p>	<p>Dzh B</p> <p>Dzh B</p> <p>Dzh B</p> <p>Dzh B</p> <p>Dzh B</p> <p>Dzh B</p>	<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Operatiezaal</p> <ul style="list-style-type: none"> – Asepsie en hygiëne – Verpleegkundige taken in de operatiezaal 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend werken met Algemene Verpleegkunde (beroepshygiëne) en met Klinsich Onderwijs. • Ervaringsgestuurd onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> – hanteren van het materiaal – handen chirurgisch wassen – hygiënische maatregelen voor verpleegkundigen en patiënten – maatregelen bij septische verzorgingen – bezoek aan het operatiekwartier – gastsprekers: operatieverpleegkundigen. • De volgende didactische werkvormen zijn hier aangewezen: <ul style="list-style-type: none"> – doceermethode – onderwijsleergesprek – groepswerk.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> • De aseptische principes toepassen. • De handen chirurgisch kunnen wassen. • De maatregelen bij een septische verzorging kunnen toepassen. • Kunnen functioneren als een omloop-verpleegkundige in de operatiezaal. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het belang inzien van een strikte toepassing van de asepsie. • Zich bewust zijn van de verantwoordelijke taak van de omloop-verpleegkundige. 	Dzh Dzh Dzh Dzh Dzh	B B B B B		<ul style="list-style-type: none"> • Benodigdheden: <ul style="list-style-type: none"> – wasbekken uitgerust voor chirurgische handwassing.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van de basishoudingen van de patiënt op de operatietafel. • De nadelige gevolgen van een verkeerde houding bespreken. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een patiënt correct installeren op de operatietafel. <p>Zijn :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van hun eigen verantwoordelijkheid bij de installatie van de patiënt. 	Dzh Dzh Dzh Dzh	B B B B	<p>Houdingen</p> <ul style="list-style-type: none"> – Basishoudingen – Nadelige gevolgen van een verkeerde houding 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend samen werken met Algemene Verpleegkunde (basiszorgen, houdingen). • Ervaringsgestuurd onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> – de studenten zelf diverse houdingen laten aannemen op een (operatie)tafel. • Demonstratie van diverse houdingen. • De leraar kan gebruik maken van: <ul style="list-style-type: none"> – onderwijsleergesprek – casuïstiek – videobeelden over diverse operaties en houdingen.
<p>Kennen :</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verschillende methoden van verdoving kunnen opsommen. • Uitleggen wat er gebeurt bij een algemene verdoving, de inductie, het onderhoud en de ontwaking. <p>Kunnen</p>	Dzh Dzh	B B	<p>De verdoving</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lokale verdoving – Regionale verdoving – Ontsmetten van de streek – Algemene verdoving 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend samen werken met Medische Wetenschappen (anaesthesie). • Ervringsgestuurd onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> – de studenten laten vertellen over ervaringen met diverse verdovingen via stages of eigen belevingen; – videobeelden over diverse wijzen van verdoven.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. Wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> Een patiënt voorbereiden op een verdoving. Het materiaal nodig voor de verdoving klaarzetten. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van het belang van de psychologische begeleiding van een operatiepatiënt. Oordeelkundig omgaan met de ontsmettingsmiddelen. De verantwoordelijkheid van de verpleegkundige inschatten betreffende de verdoving. 	Dzh	B		<ul style="list-style-type: none"> De leraar kan tevens gebruik maken van: <ul style="list-style-type: none"> – onderwijsleergesprek – groepswork. Benodigheden: <ul style="list-style-type: none"> – diverse hulpmiddelen eigen aan een specifieke verdovingsmethode.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> De verschillende soorten hechtingsmaterialen opsommen en een indeling maken. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Het materiaal op een correcte wijze aanreiken. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van de strikte steriliteitsprincipes betreffende het operatiemateriaal. 	Dzh	B	<p>Het operatiemateriaal :</p> <ul style="list-style-type: none"> – Het hechtingsmateriaal – Het instrumentarium 	<ul style="list-style-type: none"> De leraar kan hier verwijzen naar de instrumenten van de wondverzorgingsmethodieken. Ervaringsgestuurd onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> – vertrekken vanuit stage-ervaringen op de operatiezaal; – oefensessie aangeven van instrumentarium. Benodigheden: <ul style="list-style-type: none"> – diverse soorten hechtingsmaterialen; – instrumentarium van het operatiekwartier.